

Architekt Radim Václavík pochází z Ostravy, kde také žije a pracuje. Odmala jej obklopují industriální objekty, které jej zajímaly už jako studenta architektury a zůstaly jeho srdeční záležitostí i dnes, kdy se většinou věnuje projektování nové výstavby.

Od těžních věží k vilám

Mgr. Vlasta Krzyžanková

Soutěžní návrh architekta R. Václavíka na zástavbu území Karoliny v Ostravě (rok 2000).

Během svých studentských let Radim Václavík technické památky v Ostravě pouze nedokumentoval, jak bylo na počátku 90. let zvykem, ale zpracovával návrhy na jejich revitalizaci pro příští generace. Vzhledem k tomu, že architekturu studoval v Brně v ateliéru rekonstrukcí památek pod vedením profesorky

Konstrukce Tropicobaru na koupališti v Ostravě – Porubě (společně s Kamilem Mrvou).

Rekonverze Vítkovic – návrh muzea v dnes již neexistující elektrocentrále.

Heleny Zemánkové, která patří k našim předním odborníkům zejména v oblasti industriálních staveb, měl pro své projekty dostatečné zázemí. Jeho práce, týkající se území Karoliny nebo oblasti Dolních Vítkovic, jsou dodnes zajímavé. Možná i proto, že byl jedním z prv-

ních, kdo se o tuto problematiku začal zajímat z profesního hlediska nejen kvůli zjišťování stavu památek, ale také kvůli jejich rekonstrukci nebo konverzi. Své studie zpracovával ve formě vizualizace na počítači, což na počátku 90. let ještě také nebylo běžné. Diplomová

Dům v Malenovicích uchovává ráz tradiční beskydské architektury.

práce, napsaná v roce 1991 na téma Muzeum vítkovických železáren, získala Cenu děkana FA VUT Brno, v roce 1994 pak ocenění Ekologický projekt roku. „Bohužel jedna z mých představ se už neuskutečnila,“ říká Radim Václavík. „Vítkovická elektrocentrála č. 2, do níž jsem umístil Muzeum vítkovických železáren, byla zcela nesmyslně zbourána. Karolina už má naštěstí svou budoucnost jasnou, i když je zpracovávána jinými architekty.“

Jak nakládat s památkami

„Obecný názor na to, jak s industriálními památkami nakládat, se vyvíjí v čase. To se týká také odborníků. Nyní existuje více směrů – jeden preferuje ponechání památky v původním stavu, případně ve stavu „posledního pracovního dne“, jiný pak památku maximálně »vykuchá« – říká Radim Václavík. „Můj názor není tak černobílý. Jsem pro to, aby byl zachován pro příští generace její čitelný původní stav, autenticita, s tím, že zbytek bude upraven pro novou funkci. Ta vždy mění prostor, a proto by ji měl architekt znát předem, aby mohl zvolit správný postup, který by hodnotu památky respektoval a zároveň využil objekt pro nové řešení. Je možné vložit nové do starého, nebo zachovat například tovární halu v původní podobě pro koncerty, výstavy nebo jiné akce a zázemí s technikou umístit do suterénu. Tak jsem to navrhl právě pro muzeum ve Vítkovících, kde tovární hala měla zůstat v původní podobě. Respektuji též názor na uchování nejvíce autentických částí památky pod sklem, kde působí zároveň jako výtvarný prvek v prostoru. Všechny tyto a další metody jsou důkazem faktu, že za poslední léta došlo

Fasády

Rodinný dům v Třebovicích s tvarem i materiály typickými pro tvorbu architekta R. Václavíka.

Přístavba vítkovické ČEZ Arény je současnou realizací ateliéru Atos 6.

k obrovskému posunu v náhledu na technické památky u občanů, úřadů i odborníků.“

Vily se zajímavými průhledy

Přes toto tvrzení je zatím v Ostravě poptávka po konverzi průmyslových objektů mizivá. Práce architektonického ateliéru Atos 6, který Radim Václavík vytvořil v rámci společnosti stejného názvu, spočívá především v navrhování obytných domů i větších nových objektů a v rekonstrukcích domů. „Vily v našem ateliéru děláme rádi, především preferujeme kost-

ky,“ říká architekt. „Přesto jedna z našich posledních realizací, která se nachází v Malenovicích v Beskydách, má úplně tradiční formu domu z beskydského prostředí i jeho materiály, především dřevo, ale s moderním přístupem ke stavbě. Současným požadavkům odpovídá členění okenních otvorů i úprava dispozice. Dům nemá žádné zbytečné chodby. Stavbu z cihel porotherm vytápí jeden elektrokotel s minimálními nároky na spotřebu energie. Také jeho pořizovací cena je velmi výhodná. Prosklený arkýř umožňuje nádhernou vyhlídku na Lysou horu. Najít zajímavé průhledy se snažím u každé stavby. Kupodivu se

Návrh nového typu úsporného domu.

všude nějaké najdou. Dům v Malenovicích je na první pohled nenápadný, vypadá jako příliš obyčejný, ale v tom je právě jeho síla. Lidová architektura byla v podstatě také minimalistická s jednoduchými motivy, které se v moder-

ním pojetí mohou osvědčit i dnes. U jiných staveb ale s oblibou v našem ateliéru využíváme kontrastu materiálu a moderních forem. Tvarově čistý, moderních forem a s kontrastem materiálů je například rodinný dům u Ostravy, dokončený v letošním roce. Také tady se uplatňují mé oblíbené výhledy – v tomto případě na vzrostlou zeleň a lesní zvěř. Zcela zrušit rozdělení na interiér a exteriér stavby jsem si mohl dovolit u Tropicobaru, který jsme projektovali s kolegou Kamilem Mrvou. Jde o bar na koupališti ve svahu, s otevřenou dřevěnou konstrukcí a obvodovým pláštěm s posuvnými stěnovými dílci. Rámová konstrukce je vyplněna horizontální-

mi žaluziemi. Podle potřeby je tedy možno bar stínit nebo otevřít plochy, z baru jsou výhledy na koupaliště.“

Nejnovějším projektem ateliéru Atos 6 je přístavba objektu k ostravské ČEZ Aréně, ve které bude umístěna další tréninková ledová plocha, zázemí a ubytovna pro sportovce a další prostory. Kompozice novostavby reaguje na původní stavbu s obrovskou podnoží, která podtrhuje horní dominantní hmotu. „Tento princip jsme nechtěli porušit. Na podnož navazujeme, pouze ji z provozních důvodů zvedáme nahoru. Také materiály jsme zachovali – plech, beton a sklo,“ přibližuje architekt novostavbu, která právě vyrůstá u známé haly.

Rekonstrukce firemního sídla ve Frýdku-Místku.

Prezentace architektury

Za výstavami a přednáškami o architektuře se z Ostravy až donedávna jezdilo do tradičních center - Prahy a Brna. V Praze navíc vzniklo centrum pro prezentaci a setkávání mladých architektů z Evropy – CCEA. Mladí architekti z ateliéru Atos 6 chtěli tuto „izolaci“ překonat a v roce 2005 založil Radim Václavík spolu s Kamilem Mrvou a Davidem Florykem Centrum nové architektury, pro které uvolnili prostor v sídle své kanceláře. Většinou sem zatím vozí výstavy z Prahy nebo Brna, pořádají nebo spolupořádají přednášky, semináře a diskuse. Chtějí rozvíjet publikační, osvětovou, vzdělávací a kulturní činnost.

„Letos jsme zahájili spolupráci také s Vysokou školou báňskou - TU v Ostravě (Kamil Mrva již dva roky přednáší na FA VUT v Brně – pozn. red.), kde vyučujeme na stavební fakultě, která má ambice prosazovat také výuku architektury,“ dodává Radim Václavík. „Rádi bychom přispěli k tomu, aby se Ostrava stala dalším městem, kde se o architektuře hovoří mezi odborníky i laiky, a aby se zde vytvořilo zázemí, ve kterém se mohou architekti, výtvarníci a designéři scházet, diskutovat spolu, seznamovat se s zahraniční architekturou a podobně. Zatím jsme pouze v začátcích, musíme samozřejmě také dělat práci, která nás živí a baví, ale pomalu se nám snad daří architekturu v Ostravě zviditelnovat.“

Ing. arch. Radim Václavík (1969)

1987-1993- Fakulta architektury VUT Brno. 1990 - studijní výměnný pobyt v Kaiserslauternu v Německu, o rok později studijní výměnný pobyt v Brightonu, Velká Británie. 1992-1994 - praxe v Ateliéru 8000 (Ing. arch. Martin Krupauer, Ing. arch. Jiří Střítecký). Další dva roky pracoval v Památkovém ústavu v Ostravě, analýza a zpracování urbanistické struktury průmyslových areálů. 1997-2001 - vlastní architektonický ateliér. 2001- vytvoření samostatného architektonického ateliéru ve společnosti ATOS-6,

spol. s r.o. 2005- spoluzakladatel a předseda neziskového sdružení Centrum nové architektury www.cnarch.cz. 2006- spolupráce s Fakultou stavební VŠB-TU Ostrava (ateliérová tvorba).

Foto a vizualizace: archiv Atos 6